

**BIURO
RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH**

Warszawa, 16.03.2015 r.

**Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich
Stanisław Trociuk**

II.517.6143.2014.MK

Pan

płk Jacek Kitliński

Dyrektor Generalny Służby Więziennej

Warszawa

Dot.BDG-070-9/15/39

Wzajemny Per. nie dyskut. ma

W piśmie z dnia 26 stycznia 2015 r. ówczesny Dyrektor Generalny Służby Więziennej przedstawił stanowisko w sprawie zapewnienia osadzonemu po przetransportowaniu wyżywienia uwzględniającego wymogi religijne, kulturowe i światopoglądowe, zgodnego z normą ustaloną w poprzedniej jednostce penitencjarnej.

Z informacji zawartych w odpowiedzi udzielonej Rzecznikowi Praw Obywatelskich wynika, że powodem, dla którego osadzeni nie mogą już od pierwszego dnia po przetransportowaniu korzystać z wyżywienia według normy ustalonej w poprzedniej jednostce, jest konieczność dokonania każdorazowo oceny, czy dana jednostka dysponuje możliwościami zapewnienia im takiego wyżywienia. Jak wyjaśniono, w praktyce chodzi tu o zweryfikowanie możliwości technicznych i organizacyjnych jednostki.

Rzecznik nie kwestionuje, że w każdym tego rodzaju przypadku istnieje potrzeba dokonania takiej oceny i podjęcia decyzji co do możliwości kontynuowania żywienia zleconego w poprzedniej jednostce. W swoim wystąpieniu Rzecznik zwracał się jedynie o zmianę obowiązującej obecnie praktyki w taki sposób, aby osadzony nie musiał każdorazowo po przetransportowaniu składać ponownej prośby do dyrektora jednostki

penitencjarnej, co znacznie wydłuża czas do otrzymania wyżywienia odpowiadającego jego potrzebom.

Należy podkreślić, że osoby, które w poprzedniej jednostce otrzymywały wyżywienie według normy P, M lub Pf, diety leczniczej L lub Lc albo indywidualnego zlecenia lekarza, po przetransportowaniu są żywione według tych samych norm i diet. System Noe.NET, dzięki któremu możliwe jest przekazywanie z wyprzedzeniem informacji o planowanym przetransportowaniu, pozwala bowiem na przygotowanie się przez jednostkę do przyjęcia osadzonego, także w tym zakresie. Rzecznik jest zdania, że podobny tryb postępowania mógłby być stosowany wobec osób korzystających za zgodą dyrektora zakładu karnego z indywidualnej normy żywienia. Z chwilą wpłynięcia do jednostki informacji o przetransportowaniu takiej osoby informacja o rodzaju wyżywienia, z jakiego korzysta, byłaby przekazywana służbie żywieniowej, która z urzędu podejmowałaby działania w celu dokonania oceny możliwości kontynuowania sposobu żywienia przyznanego osadzonemu w poprzedniej jednostce.

Gdyby jednak analiza informacji zawartych w Noe.NET wykazała, że takiej diety nie można zapewnić osadzonemu w obecnej jednostce, dieta ulegałaby zmianie, a osadzony byłby informowany o przyczynach tej zmiany. **Przyjęciu takiej procedury sprzyja okoliczność, iż jak wynika z informacji przekazanych przez Dyrektora Generalnego, nieliczne są już jednostki, dla których problemem byłoby przygotowanie wyżywienia według indywidualnej normy.**

Istotą propozycji Rzecznika jest, aby decyzja w sprawie kontynuacji sposobu żywienia była podejmowana w takim samym trybie, jak dzieje się to w przypadku **wszystkich innych osadzonych, bez potrzeby składania prośby w tej sprawie przez osadzonego.** W przekonaniu Rzecznika, zaproponowana modyfikacja sposobu postępowania uprościłaby procedury związane z podejmowaniem decyzji w przedmiocie rodzaju wyżywienia, jakie ma otrzymywać przetransportowany, z korzyścią dla osadzonego - gdyż umożliwiłaby pełniejsze respektowanie jego prawa do poszanowania wyznania, kultury i światopoglądu, ale również z korzyścią dla administracji jednostki - gdyż pozwoliłaby uniknąć absorbowania funkcjonariuszy dodatkowymi czynnościami, związanymi z umożliwieniem złożenia prośby przez skazanego, opiniowaniem jej, a także wielu powstających na tym tle konfliktów.

W udzielonej Rzecznikowi odpowiedzi znalazła się informacja, iż obecnie w zakładach karnych i aresztach śledczych z wyżywienia innego niż standardowe korzysta blisko 4 tys. osadzonych. Należy mieć na uwadze, że wielu z tych osadzonych jest w okresie pozbawienia wolności wielokrotnie transportowanych, w tym również etapowo, i za każdym razem w nowej jednostce spotykają się z sytuacją, gdy przez pierwsze dni po przybyciu są pozbawieni wyżywienia odpowiadającego ich potrzebom. **Skala tego zjawiska jest też przyczyną, dla której Rzecznik postanowił ponowić działania zmierzające do rozwiązania problemu.**

Zwracam się zatem do Pana Dyrektora z uprzejmą prośbą o rozważenie przedstawionej argumentacji dotyczącej postulatu wprowadzenia zmian w zakresie przedmiotowej praktyki i powiadomienie Rzecznika Praw Obywatelskich o zajęтым stanowisku.

Z poszanowaniem

